

Tensorowe przetwarzanie zbiorów danych o dużych rozmiarach¹

Andrzej Szwabe, Paweł Misiorek, Michał Ciesielczyk

Instytut Automatyki i Inżynierii Informatycznej
Politechnika Poznańska (PP)
Piotrowo 3a, 60-965 Poznań
Email: {imie.nazwisko}@put.poznan.pl

22 kwietnia 2016

¹ Wyniki prac prowadzonych w ramach projektu sfinansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2011/01/D/ST6/06788

Plan Prezentacji

- Motywacja do badań nad metodami tensorowymi w kontekście Big Data
- Istniejące metody tensorowego przetwarzania danych a specyfika Big Data
- Proponowane podejście a specyfika Big Data
- Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitensorowym a 'źródłowe' obszary badawcze
- Badany scenariusz aplikacyjny
- Wybór uzyskanych wyników
- Mikrouługi jako przyjęty paradygmat architekuralny
- Proponowane podejście a tzw. '4V Big Data'
- Podsumowanie
- Wybór literatury

Reprezentacja zbioru krotek w przestrzeni tensorowej

Fundamentem każdej tensorowej metody reprezentacji danych jest założenie, że dane wejściowe to zbiór n -atrybutowych krotek, przy czym każdej krotce przypisana jest wartość (interpretowalna jako prawdopodobieństwo, wartość logiczna, itp.).

Sposób reprezentacji zbioru krotek w przestrzeni tensorowej można zdefiniować jako:

$$\Gamma = (n, \mathcal{V}^{(1)}, \dots, \mathcal{V}^{(n)}, \Lambda, \psi),$$

gdzie $\mathcal{V}^{(i)}$, ($i = 1, \dots, n$) to zbiór możliwych wartości i -tego atrybutu n -atrybutowej krotki,

Λ to zbiór krotek postaci $(v^{(1)}, \dots, v^{(n)})$, takich, że $v^{(i)} \in \mathcal{V}^{(i)}$

a $\psi : \mathcal{V}^{(1)} \times \dots \times \mathcal{V}^{(n)} \rightarrow \mathbb{R}$ to funkcja przypisująca wartości poszczególnym krotkom ze zbioru Λ .

W celu wyrażenia dowolnego zbioru n -atrybutowych krotek w postaci tensora, określa się przestrzeń tensorową $\mathcal{T} = \mathcal{I}^{(1)} \otimes \dots \otimes \mathcal{I}^{(n)}$, przy czym $\mathcal{I}^{(i)}$ to baza przestrzeni rzędu $|\mathcal{V}^{(i)}| = n_i$ służąca indeksowaniu elementów ze zbioru $\mathcal{V}^{(i)}$.

Dowolny zbiór n -atrybutowych krotek (w tym pojedyncza krotka), może być wyrażony jako punkt w przestrzeni tensorowej $\mathcal{T}$.

Motywacja do badań nad metodami tensorowymi w kontekście Big Data

- Zastosowania ML w Big Data wymagają uniwersalizacji reprezentacji danych wejściowych, przy zachowaniu:
 - ▶ ścisłej interpretowalności modelu danych²:
 - ▶ możliwości weryfikacji zestawów cech opisujących zjawisko w celu znalezienia cech 'kooperujących' z perspektywy wyniku klasyfikacji³
- Każdy model oparty na iloczynie tensorowym daje naturalną możliwość reprezentacji każdego wyrażalnego w systemie zdarzenia (próbki/krotki) jako iloczynu logicznego → tensorowego) współwystępowania wartości atrybutów określających to zdarzenie.
- Proponowany model - jako oparty na hierarchicznej sieci tensorów ('połączonych' relacjami kontrakcji wymiarów indeksowania) - daje możliwość:
 - ▶ weryfikacji wszystkich sposobów uogólnienia ('uproszczenia') modelu - w alternatywny sposób determinujących wyrażalność poszczególnych koniunkcji atrybutów,
 - ▶ integracji wyników przetwarzania uzyskanych dla wszystkich alternatywnych sposobów uogólnienia modelu.

²Matwin S.: *Uczenie się maszynowe: cztery lekcje - i co dalej?*, Biuletyn PSSI 2/2013

³Draminski M., Dabrowski M., Diamanti K., Koronacki J., Komorowski J.: *Discovering Networks of Interdependent Features in High-Dimensional Problems*. In: Japkowicz N., Stefanowski J. (eds) *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society* (2016)

Istniejące metody tensorowe a specyfika Big Data

- Metody tensorowe od kilku lat uznawane są za skuteczne narzędzie analizy danych wielorelacyjnych; do najpopularniejszych należą metody oparte na redukcji wymiarowości z użyciem metod dekompozycji⁴ oraz iteracyjnej ortogonalizacji (algorytm *Higher-Order Orthogonal Iteration*)⁵.
- Dotychczasowe badania nad zastosowaniem tensorowego modelu danych w obszarze Big Data wykazały dwie jego podstawowe wady:
 - ▶ występowanie zjawiska tzw. eksplozji kombinatorycznej⁶ – przetwarzanie danych dużych rozmiarów wymaga modelowania wielu koniunkcji wartości atrybutów,
 - ▶ konieczność określenia a-priori (nielicznego) zbioru wymiarów indeksowania tensora⁷.
- W wyniku tych ograniczeń większość do tej pory przedstawionych zastosowań metod tensorowych ogranicza się do modelowania arbitralnie zdefiniowanych przypadków tensorów rzędu 3 (np. w celu modelowania danych RDF).

⁴Kolda, T. G., Bader, B. W.: Tensor decompositions and applications, SIAM Review 51(3): 455–500 (2009)

⁵de Lathauwer L., De Moor B., Vandewalle J.: *On the Best Rank-1 and Rank-($R_1, R_2, \dots, R_N$) Approximation of Higher-Order Tensors*. SIAM J. Matrix Anal. Appl. 21(4), 1324-1342 (2000)

⁶Vervliet, N., et al.: *Breaking the curse of dimensionality using decompositions of incomplete tensors: Tensor-based scientific computing in Big Data analysis*, IEEE Signal Processing Magazine 31(5): 71–79 (2014)

⁷Nickel M., Tresp V.: *An Analysis of Tensor Models for Learning on Structured Data*, in H. e. Blockeel (Ed.), Machine Learning and Knowledge Discovery in Databases, Vol. 8189 of LNCS, Springer, pp. 272–287 (2013)

Proponowane podejście a specyfika Big Data

Metoda **Multi-Order Principal Component Analysis (MOPCA)** opiera się na proponowanym multitensorowym modelu reprezentacji danych:

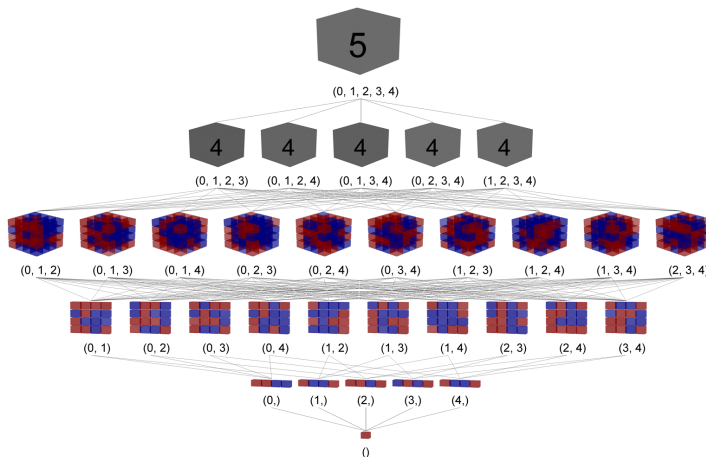
- zorientowanym na predykcję wartości logicznych przypisanych zdarzeniom,
- opartym na krótkowym formacie ujednoliconej reprezentacji heterogenicznych danych wejściowych (równoważnym tablicy 'przykłady na atrybuty'),
- obejmującym reprezentację wartości nieznanych i niepewnych,
- opartym na **hierarchicznej strukturze tensorowej** umożliwiającej:
 - ▶ dekompozycję odpowiedzi systemu wg podzbiorów atrybutów wspólnie 'determinujących' wynik klasyfikacji zdarzeń,
 - ▶ 'hierarchiczne' przetwarzanie danych zgodne z zasadą brzytwy Ockhama⁸,
 - ▶ integrację modelu reprezentacji danych z modelem ich generalizacji – dzięki interpretowalności w 'języku logiki',
 - ▶ modelowanie średnich zarówno w skali 'makro' jak i skali 'mikro'⁹,
 - ▶ modelowanie zależności zarówno na poziomie przypadków indywidualnych jak i różnych poziomów uogólnień¹⁰,
 - ▶ 'pogodzenie statystyki z eksplanacyjnością' – dzięki hierarchicznej reprezentacji danych na różnych poziomach ich uogólnienia.

⁸Thagard, P.: *Coherence, Truth, and the Development of Scientific Knowledge*. Philosophy of Science 74 (1):28-47 (2007)

⁹*Reinventing Society in the Wake of Big Data* - Edge's interview with Alex "Sandy" Pentland (Posted August 30, 2012)

¹⁰Pietsch, W.: *Big Data? The New Science of Complexity*. In: 6th Munich-Sydney-Tilburg Conference on Models and Decisions (Munich; 10–12 April 2013)

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (1/5)

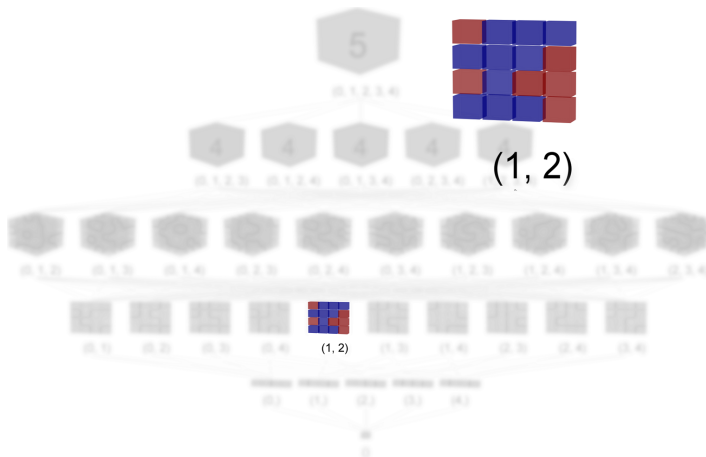
Rysunek: Wizualizacja sieci multitenorowej MOPCA dla przypadku reprezentacji 5 cech.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (2/5)

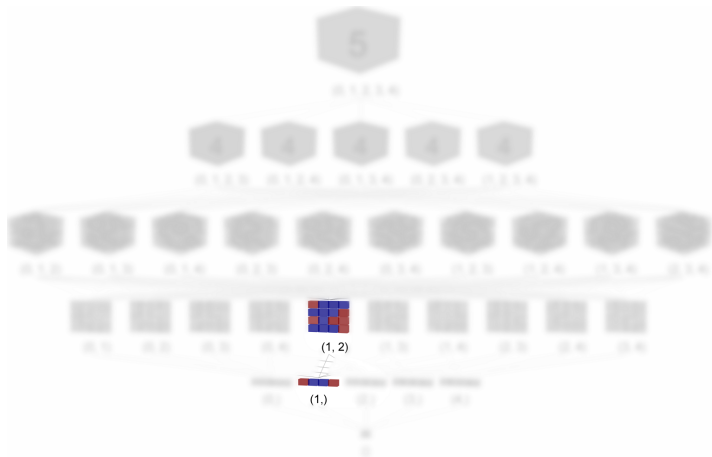
Rysunek: MOPCA a obszar badań nad metodami 'macierzowymi' (np. na bazie SVD): składnik modelu MOPCA - monotensor rzędu 2.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitensorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (2/5)

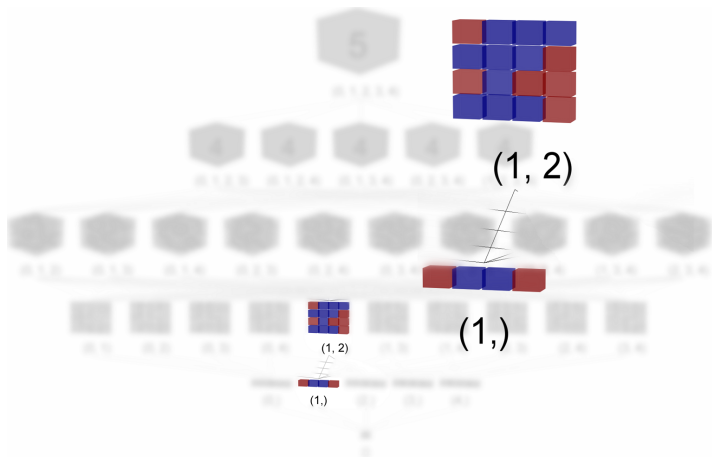
Rysunek: MOPCA a obszar badań nad metodami 'macierzowymi' (np. na bazie SVD): składnik modelu MOPCA - monotensor rzędu 2.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (3/5)

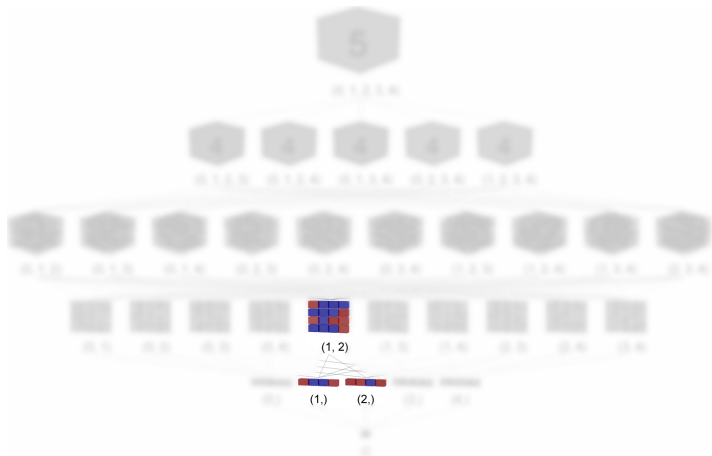
Rysunek: MOPCA a PCA: dwa składniki modelu MOPCA: monotensor rzędu 2 i jeden z wektorów wartości oczekiwanych.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (3/5)

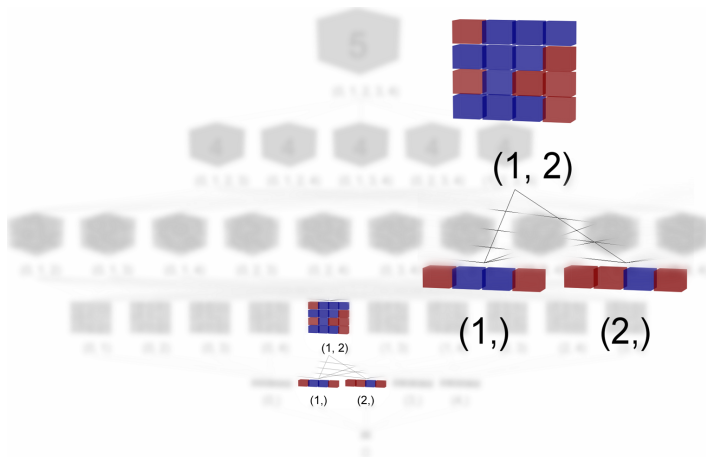
Rysunek: MOPCA a PCA: dwa składniki modelu MOPCA: monotensor rzędu 2 i jeden z wektorów wartości oczekiwanych.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (4/5)

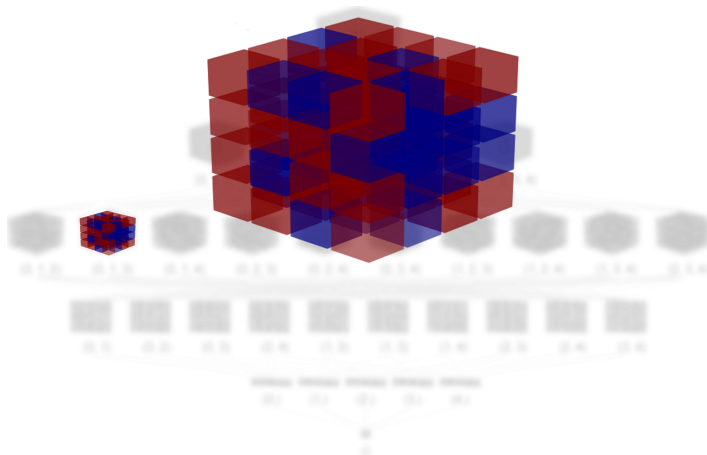
Rysunek: MOPCA a 2-way PCA: trzy składniki modelu MOPCA: monotensor rzędu 2 i obydwa wektory wartości oczekiwanych.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitensorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (4/5)

Rysunek: MOPCA a 2-way PCA: trzy składniki modelu MOPCA: monotensor rzędu 2 i obydwa wektory wartości oczekiwanych.

Badania nad hierarchicznym przetwarzaniem multitenorowym a 'źródłowe' obszary badawcze (5/5)

Rysunek: MOPCA a obszar badań nad metodami 'mono-tensorowymi': HOSVD, HOOI, multi-way PCA, etc.

Wybrany scenariusz aplikacyjny

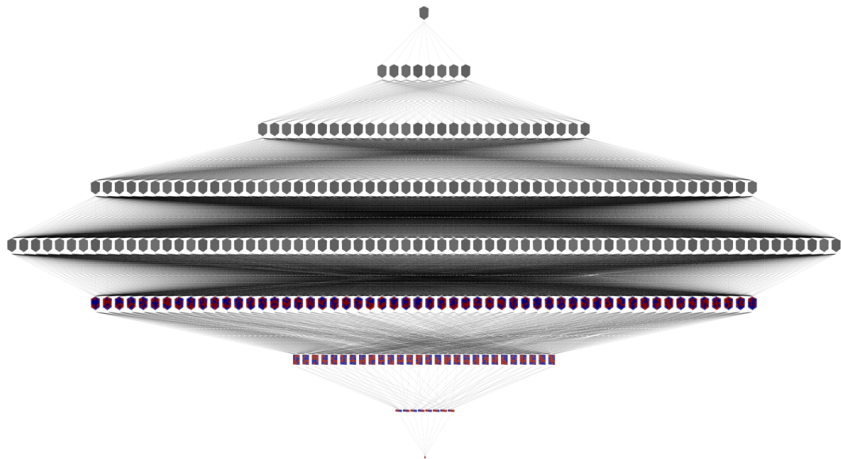
Scenariusz działania systemu licytacyjnego uczestniczącego w aukcjach RTB (ang. Real-Time Bidding), których przedmiotem jest powierzchnia reklamowa w Internecie¹¹ uważany jest za przykład praktycznego zastosowania technologii Big Data¹².

- Zbiór danych konkursów iPinYou Contest “Where Computational Advertising Meets Big Data”¹³ zawiera ponad 100 milionów wieloatrybutowych krotek (zgromadzonych podczas kilku tygodni działania największego chińskiego systemu licytacyjnego klasy RTB-DSP).
- Klasyfikacja binarna zdarzeń wymaga trybu strumieniowego - czas odpowiedź systemu na zapytanie nie może przekroczyć 20 ms.
- Uzyskana we prezentowanych eksperymentach wartość ‘współczynnika kompresji’ reprezentacji danych (ok. 25 tys.) jest jednym z przejawów skalowalności proponowanego podejścia:
 - ▶ Teoretyczne wymagania pamięciowe wyrażone liczbą unikatowych zapytań/komórek: 9,8 mld
 - ▶ Zredukowane wymagania po (zoptymalizowanej) redukcji wymiarowości: 391056 zapytań/komórek

¹¹ Zhang W., Yuan S., Wang J., Shen X.: *Real-Time Bidding Benchmarking with iPinYou Dataset*. Technical report. University College London (2014)

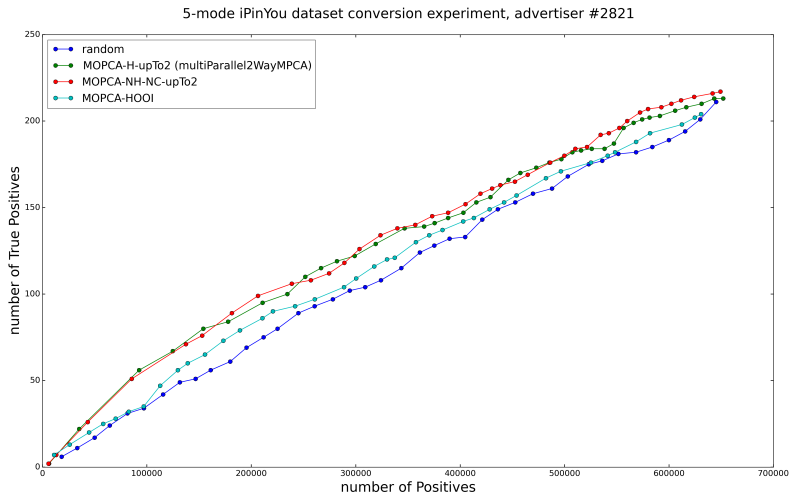
¹² Bulger M., Taylor G., Schroeder R.: *Data-Driven Business Models: Challenges and Opportunities of Big Data*, Oxford Internet

Hierarchiczny model multitensorowy MOPCA w przypadku reprezentacji 8 cech

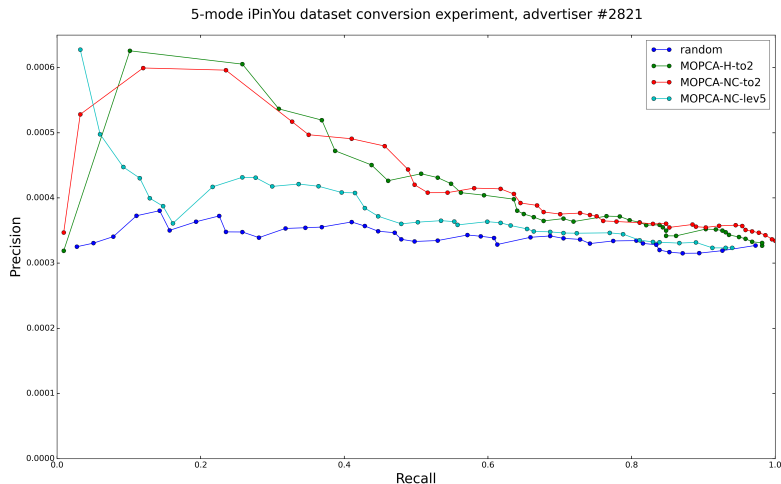

Rysunek: Wizualizacja sieci multitensorowej MOPCA dla badanego eksperymentalnie przypadku.

Wybór uzyskanych wyników (1/2)

Wybór uzyskanych wyników (2/2)

Mikrouslugi jako przyjęty paradygmat architekuralny

- Mikrouslugi (ang. microservices) dominują w komercyjnych systemach “usługowych” klasy Big Data (Google Dataflow, Netflix, NASA¹⁴)
 - ▶ Technologia MapReduce – wydajne narzędzie do gromadzenia danych (szczególnie tekstowych) – nie odpowiada wymaganiom wieloetapowego przetwarzania danych wielowymiarowych¹⁵.
 - ▶ Architektury mikrouslugowe umożliwiają dostęp do funkcji bazowych oraz swobodne łączenie ('reduce') wyników w odpowiedzi na złożone zapytania.
- W kontekście “Big Data Analytics Beyond Hadoop”¹⁶ istotna jest realizowalność sekwencyjnych etapów przetwarzania danych i realizacji zapytań.
- Właściwy MOPCA hierarchiczny model reprezentacji danych skutkuje złożonością topologii komponentów przetwarzających dane → celowością implementacji zgodnie z paradygmatem mikrouslugowym.
- Wstępna implementacja MOPCA (ok. 5 tys. linii w języku Python) bazuje m.in. na bibliotekach Numpy, Multiprocessing, Tornado i jest inspirowana m.in. biblioteką TensorFlow przygotowaną przez Google Brain Team.

¹⁴Schnase J., et al., *MERRA Analytic Services: Meeting the Big Data challenges of climate science through cloud-enabled Climate Analytics-as-a-Service*, Computers, Environment and Urban Systems, (January 2014)

¹⁵Buck, J. B., et al. *SciHadoop: Array-based query processing in Hadoop*. In Proc. of 2011 international conference for high performance computing, networking, storage and analysis (SC '11), pp. 1–11 (2011)

¹⁶Agneeswaran, V.S.: *Big Data Analytics Beyond Hadoop: Real-Time Applications with Storm, Spark, and More Hadoop Alternatives*, FT Press (2014)

Proponowane podejście a tzw. cztery V Big Data (1/2)

● Volume

- ▶ skala scenariusza aplikacyjnego RTB (Real-Time Bidding): realizacja procesu decyzyjnego w ramach mikroaukcji, których przedmiotem są odsłony reklamowe w Internecie: od kilkuset tysięcy do kilku milionów ofert spersonalizowanych odsłon na sekundę
- ▶ model reprezentacji danych i algorytm realizacji zapytań umożliwiający realizację odpowiedzi dla bilionów unikatowych definicji zdarzeń
- ▶ skalowalność implementacji dzięki rozpraszalnej architekturze mikrousługowej
- ▶ skalowalność wymagań pamięciowych reprezentacji danych dzięki hierarchicznej ('wielopoziomowej') redukcji wymiarowości
- ▶ skalowalna jakość realizacji zapytań (uwzględniająca reżim czasowy) dzięki addytywności wyników cząstkowych pochodzących z monotensorów

● Velocity

- ▶ obsługa zmiennych strumieni zdarzeń, mniej niż 20 ms na odpowiedź
- ▶ uwzględnienie znaczników czasowych w algorytmie MOPCA

¹⁶Japkowicz N., Stefanowski J.: *A Machine Learning Perspective on Big Data Analysis*. In: Japkowicz N., Stefanowski J. (eds) *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society*, pp. 1-31, Springer (2016)

Proponowane podejście a tzw. cztery V Big Data (2/2)

• Variety

- ▶ oferty RTB opisane heterogenicznymi danymi - reprezentującymi czas, położenie internauty, urządzenie, adres odwiedzanej strony internetowej - wzbogaconymi zewnętrznymi danymi o użytkowniku (danymi demograficznymi, danymi o zainteresowaniach internauty, historii odwiedzin stron) oraz wynikami zastosowania popularnych metod NLP w celu budowy reprezentacji zawartości tekstowej odwiedzanych stron WWW)
- ▶ wyrażalny w “języku logiki” krótkowy model reprezentacji danych

• Veracity

- ▶ reprezentacja/przetwarzanie danych niepełnych, zanonimizowanych oraz o niezweryfikowanej jakości
- ▶ reprezentacja nieznanych bądź alternatywnie interpretowalnych wartości atrybutów

¹⁶Japkowicz N., Stefanowski J.: *A Machine Learning Perspective on Big Data Analysis*. In: Japkowicz N., Stefanowski J. (eds) *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society*, pp. 1-31, Springer (2016)

Podsumowanie

- Zastosowanie nowatorskiego multitensorowego modelu reprezentacji i przetwarzania danych umożliwia:
 - ▶ rozproszenie reprezentacji danych interpretowalnej zarówno w 'języku logiki', jak i w 'języku statystyki',
 - ▶ niearbitralność eksploracji wszystkich sposobów generalizacji danych,
 - ▶ integrację analizy korelacji z analizą wartości oczekiwanych,
 - ▶ zachowanie zgodności z zasadą brzytwy Ockhama przez 'przyznanie pierwszeństwa' (w hierarchicznym modelu przetwarzania) tym sposobom wyrażenia danych, które wymagają mniejszej liczby atrybutów.
- Zastosowanie metody redukcji wymiarowości wektorów¹⁷ w celu redukcji wymagań pamięciowych stanowiącej połączenie HOOI i indeksowania pseudolosowego umożliwia użyteczną dekompozycję tensorów, które zajmowałyby¹⁸ dziesiątki/setki TB¹⁹.
- Hierarchiczność przetwarzania metodą MOPCA wskazuje na celowość implementacji w formie rozproszonego systemu mikrousługowego.
- Uzyskane dotychczas wyniki eksperymentów przemawiają za tym, że proponowany model reprezentacji/przetwarzania danych i jego zastosowanie w metodzie MOPCA cechuje potencjalnie istotna wartość aplikacyjna.

¹⁷będących iloczynami Kroneckera wektorów odpowiadających reprezentacjom w poszczególnych przestrzeniach indeksowania komórek tensora

¹⁸w postaci 'nieskompresowanej'

Wybór literatury

- Japkowicz N., Stefanowski J.: *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society*, Studies in Big Data, vol. 16, Springer International Publishing (2016)
- Matwin S.: *Uczenie się maszynowe: cztery lekcje - i co dalej?*, Biuletyn Polskiego Stowarzyszenia Sztucznej Inteligencji 2/2013.
- Japkowicz N., Stefanowski J.: *A Machine Learning Perspective on Big Data Analysis*. In: Japkowicz N., Stefanowski J. (eds) *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society*, pp. 1-31, Springer International Publishing (2016)
- Draminski M., Dabrowski M., Diamanti K., Koronacki J., Komorowski J.: *Discovering Networks of Interdependent Features in High-Dimensional Problems*. In: Japkowicz N., Stefanowski J. (eds) *Big Data Analysis: New Algorithms for a New Society*, pp. 285-304, Springer International Publishing (2016)
- *Reinventing Society in the Wake of Big Data* - Edge's interview with Alex "Sandy" Pentland (Posted August 30, 2012)
- Ritter, D.: *When to act on a correlation and when no to*. Harvard Business Review, March 19 (2014)
- Nickel M., Tresp V.: *An Analysis of Tensor Models for Learning on Structured Data*, in H. e. Blockeel (Ed.), *Machine Learning and Knowledge Discovery in Databases*, Vol. 8189 of Lecture Notes in Computer Science, Springer, pp. 272-287 (2013)
- Thagard, P.: *Coherence, Truth, and the Development of Scientific Knowledge*. *Philosophy of Science* 74 (1):28-47 (2007)
- Bulger M., Taylor G., Schroeder R.: *Data-Driven Business Models: Challenges and Opportunities of Big Data*, Oxford Internet Institute (September 2014)

Wybór literatury

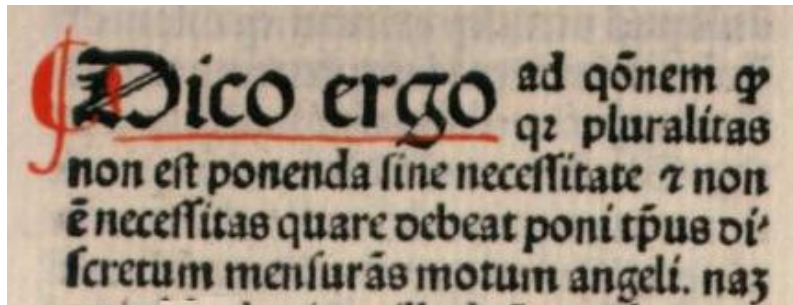
- Vervliet, N., Debals, O., Sorber, L., De Lathauwer, L.: *Breaking the curse of dimensionality using decompositions of incomplete tensors: Tensor-based scientific computing in Big Data analysis*, IEEE Signal Processing Magazine 31(5): 71–79 (2014)
- Cichocki, A.: *Era of Big Data processing: A new approach via tensor networks and tensor decompositions*, CoRR: abs/1403.2048 (2014)
- Zhang W., Yuan S., Wang J.: *Optimal real-time bidding for display advertising*. In Proceedings of the 20th ACM SIGKDD international conference on Knowledge Discovery and Data mining (KDD '14). ACM, New York, USA, pp. 1077-1086 (2014)
- Zhang W., Yuan S., Wang J., Shen X.: *Real-Time Bidding Benchmarking with iPinYou Dataset*. Technical report. University College London (2014)
- iPinYou Global RTB Bidding Algorithm Competition Dataset, <http://contest.ipinyou.com/data-release.html> (dostęp: 03.2016)
- Bulger M., Taylor G., Schroeder R.: *Data-Driven Business Models: Challenges and Opportunities of Big Data*, Oxford Internet Institute (September 2014)
- Kroonenberg P. M.: *Three-mode principal component analysis: Theory and applications*, Vol. 2, DSWO press (1983)
- Tucker, L. R.: *Some mathematical notes on three-mode factor analysis*, Psychometrika 31(3): 279–311 (1966)
- De Lathauwer L., De Moor B., Vandewalle J.: *On the Best Rank-1 and Rank-($R_1, R_2, \dots, R_N$) Approximation of Higher-Order Tensors*. SIAM J. Matrix Anal. Appl. 21(4), 1324-1342 (2000)

Wybór literatury

- De Lathauwer L., De Moor B., Vandewalle, J.: *A multilinear singular value decomposition*, SIAM Journal on Matrix Analysis and Applications 21: 1253–1278 (2000)
- Bro, R., Smilde, A. K.: *Centering and scaling in component analysis*, Journal of Chemometrics 17(1): 16–33, (2003)
- Lu, H., Plataniotis, K. N., Venetsanopoulos, A. N.: *A Survey of Multilinear Subspace Learning for Tensor Data*, Pattern Recognition 44(7): 1540–1551 (2011)
- Lu, H., Plataniotis, K. N., Venetsanopoulos, A. N.: *MPCA: Multilinear principal component analysis of tensor objects*, IEEE Trans. Neural Netw., 19 (1), 18–39 (2008)
- Kolda, T. G., Bader, B. W.: *Tensor decompositions and applications*, SIAM Review 51(3): 455–500 (2009)
- Pietsch, W.: *Big Data? The New Science of Complexity*. In: 6th Munich-Sydney-Tilburg Conference on Models and Decisions (Munich; 10–12 April 2013)
- Schnase J., et al., *MERRA Analytic Services: Meeting the Big Data challenges of climate science through cloud-enabled Climate Analytics-as-a-Service*, Computers, Environment and Urban Systems, (January 2014)
- Agneeswaran, V.S.: *Big Data Analytics Beyond Hadoop: Real-Time Applications with Storm, Spark, and More Hadoop Alternatives*, FT Press (2014)
- Szwabe, A., Misiorek, P., Ciesielczyk, M.: *Multilinear Filtering Based on a Hierarchical Structure of Covariance Matrices*, Schedae Informaticae 24: 98–107 (2015)

Duns Scotus: *Pluralitas non est ponenda sine necessitate*²⁰

Dziękujemy za uwagę!

²⁰Duns Scotus, 'Ordinatio', commons.wikimedia.org/wiki/File:Pluralitas.jpg

Slajdy dodatkowe

MOPCA a istniejące podejścia do tensorowej reprezentacji i przetwarzania danych

- Wszystkie dotychczasowe metody tensorowe dotyka problem “strukturalności” immanentnie arbitralnej wieloliniowości reprezentacji danych:
 - ▶ Wybór cech zdarzeń jako wymiarów w wieloliniowym (tensorowym) modelu ich reprezentacji i przetwarzania jest kluczowy z perspektywy jakości predykcji.
 - ▶ W tym kontekście mówi się o tzw. reprezentacji danych prze- i niedostrukturyzowanej (ang. overstructured vs understructured data representation)²¹.
 - ▶ Hierarchiczna dekompozycja reprezentacji w połączeniu z modelem estymacji wartości oczekiwanych jest skutecznym sposobem na rozwiązanie tego problemu.
- Dotychczasowe metody tensorowego modelowania i przetwarzania danych “izoluja” problem reprezentacji danych na bazie dekompozycji od problemu tzw. centrowania danych - pomimo, że powszechnie wiadomo, że niewłaściwe jest zaniebywanie wpływu wartości oczekiwanych w systemie bazującym na reprezentacji kowariancji/korelacji.
- MOPCA to pierwsze podejście, w przypadku którego rola centrowania danych nie jest zmarginalizowana do “technicznej”, a jest centralnym elementem modelu.

²¹Nickel M., Tresp V.: *An Analysis of Tensor Models for Learning on Structured Data*, in H. e. Blockeel (Ed.), *Machine Learning and Knowledge Discovery in Databases*, Vol. 8189 of LNCS, Springer, pp. 272–287 (2013)

MOPCA - główne elementy koncepcji

Metoda Multi-Order Principal Component Analysis - MOPCA - realizująca analizę głównych składowych dla hierarchii struktur tensorowych:

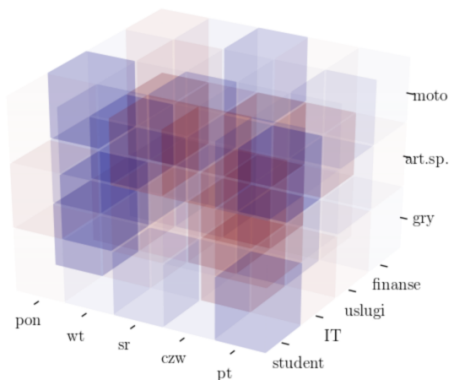
- hierarchiczna reprezentacja i przetwarzanie danych w sieci multi-tensorowej
- modelowanie i estymacja wartości oczekiwanych (ang. *centring*)
- hierarchiczne podejście do wieloliniowej regularyzacji spektralnej
- aplikowalność techniki próbkowania losowego i redukcji wymiarowości podprzestrzeni próbkowania
- algorytm realizacji zapytań do systemu implikowany modelem reprezentacji danych

MOPCA - dekompozycja danych w strukturze multitensorowej

- Dwa poziomy dekompozycji danych:
 - ▶ dekompozycja na hierarchię tensorów (tzw. 'monotensorów'):
 - ★ umożliwiającą modelowanie i weryfikację różnych sposobów uogólnień,
 - ★ posiadającą interpretację językiem logiki,
 - ★ umożliwiającą zrównoleglenie obliczeń;
 - ▶ dekompozycja danych w ramach poszczególnych 'monotensorów':
 - ★ realizująca predykcję wartości 'średnich' dla danego sposobu uogólnienia zapytania (współwystępowania wartości w ramach określonego zbioru atrybutów),
 - ★ realizowana w kolejności wynikającej z hierarchii multitensorowej,
 - ★ realizowana razem z redukcją wymiarowości.

'Klasyczny' model tensorowy

'Klasyczne' podejście do modelowania tensorowego: użycie pojedynczego tensora jako jedynego środka reprezentacji danych.

Rysunek: Przykład (b. niewielkiego) tensora o trzech kierunkach indeksowania komórek, tj. służącego reprezentacji trójek

MOPCA - hierarchiczny model multitensorowy

- Proponowane podejście zakłada hierarchiczne modelowanie wartości oczekiwanych (średnich) i odchyłeń od średnich (wariancji/kowariancji) z użyciem sieci multitensorowej:
 - ▶ Kolejność przetwarzania danych w strukturze multitensora zgodna jest z zasadą używania 'makrośrednich' do wyznaczenia zależnych od nich 'mikrośrednich' (odchyłeń od średnich wyrażalnych dzięki wprowadzeniu nowego atrybutu) i determinuje topologię sieci multitensorowej (implikując m.in. nieaplikowalność architektury MapReduce).
 - ▶ Wyniki predykcji uzyskane dla danego tensora używane są jako estymaty wartości oczekiwanych podczas przetwarzania monotensorów na wyższych poziomach hierarchii multi-tensorowej (służących wyrażeniu odchyłeń od średnich wyrażalnych w wyniku dodania nowego atrybutu, tj. w wyniku inkrementacji rzędu monotensora).
- Realizacja zapytania określonego w dowolnym podzbiorze iloczynów kartezjańskich atrybutów polega na równoległym (tj. architekuralnie rozpraszalnym) 'odpytaniu' (z użyciem tensorowego iloczynu wewnętrznego) właściwych elementów hierarchii multi-tensorowej (monotensorów) oraz zsumowaniu otrzymanych wyników.

MOPCA - nowe podejście do modelowania wartości oczekiwanych

Modelowanie wartości oczekiwanych:

- reprezentowanie średnich (wartości oczekiwanych) jako podstawa analizy głównych składowych (PCA) - relacja między PCA a SVD,
- uogólnienie PCA do przypadku wieloliniowego - MPCA,
- różne podejścia do tzw. centrowania danych:
 - ▶ 'klasyczne' PCA: dekompozycja po odjęciu wartości średnich poszczególnych cech,
 - ▶ reprezentowanie średnich w przypadku wielowymiarowym - różnica między tzw. overall centring²² (odejmowaniem średnich we wszystkich wymiarach) a centrowaniem danych tylko w aktualnie przetwarzanym wymiarze (MPCA)²³
- nowe podejście bazujące na hierarchicznym modelu przetwarzania - **hierarchical prediction-based centring** - w szczególności na:
 - ▶ używaniu - jako estymat wartości oczekiwanych - wyników przetwarzania "monotensorów niższych rzędów (w miejsce wartości wejściowych),
 - ▶ wyznaczaniu wartości średnich na podstawie 'rzadkiej' (ang. sparse) (w miejsce 'gęstej', tj. tablicowej) reprezentacji danych: na podstawie tylko tych krotek wejściowych, dla których dany atrybut ma znaną wartość.

²²Kroonenberg P. M.: *Three-mode principal component analysis: Theory and applications*, Vol. 2, DSWO press (1983)

²³Lu, H., Plataniotis, K. N., Venetsanopoulos, A. N.: *MPCA: Multilinear principal component analysis of tensor objects*, IEEE Trans. Neural Netw., 19 (1), 18–39 (2008)

MOPCA - zastosowanie regularyzacji spektralnej

Metoda oparta na naprzemiennej filtracji spektralnej (Alternating Spectral Filtering):

- mająca cechy wspólne z metodami HOOI²⁴ i Multilinear PCA²⁵, ale:
 - ▶ realizowana dla każdego z elementów hierarchii tensorów z osobna,
 - ▶ realizująca 'centrowanie danych' z użyciem wyników przetworzenia tensorów 'poprzedzających' dany tensor w hierarchii,
 - ▶ umożliwiająca modelowanie 'wiarygodności' ortogonalnych kierunków użytych do wynikowej reprezentacji zależności,
- realizowana równolegle z redukcją wymiarowości dla poszczególnych kierunków indeksowania:
 - ▶ wykorzystująca elementy metody Randomized SVD opartej na indeksowaniu losowym,
 - ▶ uwzględniająca wpływ losowości na zbieżność algorytmu.

²⁴de Lathauwer L., De Moor B., Vandewalle J.: *On the Best Rank-1 and Rank-($R_1, R_2, \dots, R_N$) Approximation of Higher-Order Tensors*. SIAM J. Matrix Anal. Appl. 21(4), 1324-1342 (2000)

²⁵Lu, H., Plataniotis, K. N., Venetsanopoulos, A. N.: *MPCA: Multilinear principal component analysis of tensor objects*, IEEE Trans. Neural Netw., 19 (1), 18–39 (2008)

MOPCA - zastosowanie regularyzacji spektralnej

- Realizacja analizy głównych składowych w poszczególnych 'monotensorach':
 - ▶ przetworzenie danej struktury tensorowej - z użyciem autorskiej regularyzacji widmowej inspirowanej algorytmem HOOI (Higher Order Orthogonal Iteration)²⁶ użytej w celu predykcji wartości średnich/oczekiwanych dla zdarzeń opisanych zbiorem atrybutów odpowiadających wymiarom danego tensora
 - ▶ globalne 'centrowanie' danych (rozszerzenie tzw. 'overall centring')²⁷,
 - ▶ 'centrowanie' determinowane przez hierarchiczny algorytm przetwarzania
 - ▶ redukcja wymiarowości oparta na losowym indeksowaniu.

²⁶de Lathauwer L., De Moor B., Vandewalle J.: *On the Best Rank-1 and Rank-($R_1, R_2, \dots, R_N$) Approximation of Higher-Order Tensors*. SIAM J. Matrix Anal. Appl. 21(4), 1324-1342 (2000)

²⁷Kroonenberg P. M.: *Three-mode principal component analysis: Theory and applications*, Vol. 2, DSWO press (1983)

Zastosowanie metod przetwarzania języka naturalnego

- Ekstrakcja terminów z tagów:
 - ▶ poprawki 'literówek' oraz rozwinięcie skrótów
 - ▶ filtrowanie stopwords
 - ▶ podział tagów na wyrażenia
- Identyfikacja zasobów z DBpedii:
 - ▶ Named Entity Recognition (DBpedia Spotlight)
 - ▶ zapytania SPARQL
- Eksploracja powiązań pomiędzy zasobami:
 - ▶ analiza syntaktyczna opisów z DBPedii (NLTK)
 - ▶ wyszukiwanie synonimów (WordNet)
 - ▶ analiza kategorii
- Wzbogacenie krotek online

Schemat semantycznych danych wzbogacających

(*userTagPrefix*, *userTagWords*, *dbpediaURI*, *dbpediaCategories*,
dbpediaDescription, *dbpediaDescriptionWithSynonyms*)

- gdzie:

- ▶ *userTagPrefix* – kategoria ze zbioru {*“Long-term interest”*, *“In-market”*, *“Demographic/gender”*},
- ▶ *userTagWords* – frazy pochodzące z nazw tagów (np. *“real estate”*),
- ▶ *dbpediaURI* – URI (lub lista URI) zasobu z DBPediai najbardziej pasującego do *userTagWords*,
- ▶ *dbpediaCategories* – kategorie odpowiadające *dbpediaURI*,
- ▶ *dbpediaDescription* – rzeczowniki pochodzące z komentarza (*rdfs:comment*) oraz streszczenia (*dbpedia/ontology:abstract*) dla *dbpediaURI*.
- ▶ *dbpediaDescriptionWithSynonyms* – rzeczowniki z pola *dbpediaDescription* rozszerzone o synonimy z WordNet.

Przykładowe dane wzbogacające krotki

```
1 (
2   'Long-term interest ',
3   'IT ',
4   'http://dbpedia.org/resource/Information_technology ',
5   ('Media technology', 'Information technology'),
6   ('information', 'technology', 'application', [...]),
7   (
8     ('information', 'info', 'information', 'information', 'data',
9      'information', 'information', 'selective information',
10     'entropy'),
11     ('technology', 'engineering', 'engineering', 'engineering
12     science', 'applied science', 'technology'),
13     ('application', 'practical application', 'application',
14     'application', 'coating', 'covering', 'application',
15     'application program', 'applications programme', 'lotion',
16     'application', 'application', 'diligence', 'application'),
17     [...]
18   )
19 )
```

Listing 1: Fragment krotki z danymi dla tagu 'Long-term interest/IT'.

Analiza syntaktyczna

- dane tekstowe dla zasobów z DBpedii:
 - ▶ streszczenie (*dbpedia.org/ontology/abstract*)
 - ▶ komentarz (*rdfs:comment*)
- tokenizacja (NLTK)
- ekstrakcja nazw własnych - NER (DBpedia Spotlight)
- lematyzacja - WordNetLemmatizer (NLTK)
- tagowanie - Standard treebank POS tagger (NLTK)
- wyszukiwanie synsetów (WordNet)